

IACOBI
GRETSERI
SOCIETATIS

IESV
INSTITVTIONVM
LINGVÆ GRÆCÆ

Liber Primus.

DE OCTO PARTIBVS
ORATIONIS.

PRO SCHOLA SYNTAXEOS.

Editio Quinta.

Cum INDICE Græcolatino.

De cat^o de Græco Gavilan.
LUGDVNI,

APVD IOANNEM PILLEHOTTE
sub signo nominis IESV.

M. DCIII.

1725

NOBILI ET MAGNIFICO
 DOMINO, D. IOANNI GEORGIO
 Heruardo ab Hohenburg, I. V. D.
 Serenissimi Bauariæ Ducis, &c.
 Guilielmi Consiliario intimo & su-
 premo Cancellario.

IACOBVS GRETSERVS

E SOCIETATE IESV. S. D.

GRÆCAM linguam longè om-
 nium esse pulcherrimam & uti-
 lissimã, Magnifice & clarissime
 Domine Cancellarie, communis
 & vera est eruditorũ persuasio, testata totius
 superioris memoriæ testimonio. Pulchrã e-
 nim & maximorum commodorũ feracem
 esse oportet, quæ Græciæ terminis nequa-
 quam inclusa, Asiam propè vniuersam, Ita-
 liam Galliam, & reliquas orbis terrarum
 partes iam olim peruasit, & extra anni fo-
 lisque vias, super & Garamantas & Indos
 protulit imperium, vt ne Alcides quidem
 tãtum telluris obiuerit, quantũ hæc lingua.

DE GRÆCORVM LITERIS, EARVMQVE

DIVISIONIBVS ET

Affectionibus.

CAPVT PRIMVM.

*Literas habent Græci viginti quatuor: quarum
figuras, nomina, potestatesque sub-
iecta tabula ostendit.*

Figura Nomina Nomina Græca Potestates

Α α	άλφα	Alpha	a
Β β	βητα	Beta	u, b
Γ γ	γάμμα	Gamma	g
Δ δ	δέλτα	Delta	d
Ε ε	εψιλόν	Epsilon	e tenue
Ζ ζ	ζήτα	Zeta	z
Η η	ήτα	Iota	i
Θ θ	θήτα	Theta	th
Ι ι	ιώτα	Iota	i
Κ κ	κάππα	Cappa	c, k
Λ λ	λάμβδα	Lambda	l
Μ μ	μύ	My	m
Ν ν	νύ	Ny	n
Ξ ξ	ξή	Xi	x
Ο ο	ο μικρόν	O micron	o paruum

IACOBI
GRETSERI
SOCIETATIS
IESV

INSTITVTIONVM
LINGVÆ GRÆCÆ.

LIBER SECVNDVS.

DERECTA PARTIVM
ORATIONIS CON-
structione.

PRO SCHOLA HVMANITATIS.

LVGDVNI,
APVD IOANNEM PILLEHOTTE,
sub signo nominis IESV.

M. D C I I I.

AD LECTOREM.

SECUNDVS hic liber, amice Lector, sicut & primus, dedita opera, paulo copiosior est, & verbis & rebus: illud quidem, ut vitetur obscuritas, qua non raro in libros irrepit, magno iuuentutis detrimento, cum sermonis parvus auctor sententiam suam potius innuit, quam exprimit: hoc verò, ut nihil vel cerè perparum eorum desideratur, qua iure exigas à Syntaxi: cuius est communes quasdam & generales preceptiones partium orationis rectè inter se connectendarum prescribere, non interiores lingua delicias & diuitias prosequi, quas, frustra est, (quisquis existimat) vnius libelli angustiis finibus circumscribi posse.

Adiunximus autem passim annotatiunculas in gratiam prouectiorum, tanquam complementum & auctarium regularum, ex quibus eruditus magister auditoribus suis ea proponet & explanabit, qua maximè videbuntur vtilia. Aliquando ostendimus etiam convenientiam & symphoniam Græcæ constructionis cum Latina, quamuis rariùs. Sape indicauimus Hellenismos, quos Latini Græcos emulati monumentis suis intexuerunt. Exempla ex probatis auctoribus plerumque deprompsimus, interdum breuitatis & claritatis causa attulimus propria, quod ante nos non in pauculis, sed ferè in omnibus preceptis fecerunt quidam magni nominis Grammatici. Omnia denique, quantum ratio & institutum ferebant,

DE CONSTRUCTIO-
NE INTRANSITIVA
VERBORVM.

CAPVT PRIMVM.

VERBVM personale finiti modi an-
tecedit nominatiuus, apertè vel oc-
cultè, eiusdem numeri & personæ.
Apertè, ὁ πλάτων διδάσκει. Plato docet
Occultè; κρέχει, currit, παίζει ludit, sub-
auditur ἄνθρωπος, ἵππος, ἄστρον, equus, ἔλαφος, ceruus, vel
aliud simile.

B

ANNOTATIO.

Subticitur nominatiuus potissimum in his, λέγουσι, dicunt:
φασί, αἰνῶσι : μυθολογοῦσι, fabulantur : εἰσάγουσι, solent, : φιλοῦσι,
assolent : & in nonnullis impersonalibus, ἐβρόντησι, tonitrua:
ἤνευεν, fulgurauit : subintelligitur enim, θεὸς ἢ φύσις, Deus vel natu-
ra, neque enim natura impersonalium omnino repugnat, ha-
bere ante se tacitè vel expressè rectum, vt docet in sua Syntæ-
xi Emmanuel: quamuis in regula solius verbi personalis men-
tio fiat.

C

IACOBI

GRETSERI

SOCIETATIS

AD GRÆCÆ IESV,

INSTITUTIONVM

LINGVÆ GRÆCÆ,

LIBER TERTIVS,

DE SYLLABARVM

DIMENSIONE,

PRO SCHOLA RHETORICES.

Edicio quinta.

LVGDVNI,

APVD IOANNEM PILLEHOTTE,

sub signo nominis IESV.

M. DCIII.

AD LECTO-
REM.

VNT, amice Lector, & veterum & recentiorum nonnulli, qui putent vocales incipies in eadem dictione produci, vel corripri posse, arbitrata poeta, prout carminis ratio & necessitas exigit. Verum quantopere isti aberrent, satis superque declarant, celebriorum Græcia vatum, qua supersunt monumenta? Qui licet sibi quidlibet audendi iure Poëtico potestatem datam scirent, hanc tamen effrenis cuiusdam licentia planam neque agnouerunt, neque usurparunt unquam, nisi in paucis voculis, longo usu & inueterata consuetudine modo contrahi, modo extendi solitis, quod & Latini, quorum omnes vocales dubie sunt & communes, aliquando faciunt, quamvis parcius & pudentius, nam Musa Latina semper fuit verecundior, & iustitior, quam Græca. At Græcis nihil est negatum, ait non ignobilis ex Helicoze alumnus. Sed quam verè, viderit ipse. Non enim propter ea liberè omnino, & exleges erunt, quia illis licet æpis, æpes sonare, & eandem litteram in hoc nomine diuersa quantitate metiri. Quod si nullarum præceptionum obseruatione tenentur, quorsum tot Grammaticorum volumina & præcepta, quibus ratio Græca

DE VOCALIBVS

BREVIBVS, LONGIS,

ANCIPITIBVS, ET

Diphthongis.

CAPVT I.

RÆC I habent vocales septem, a, e, i, o, u, w, Ex his e & o perpetuò breues sunt: i, & w semper longæ, a, i, u, ancipites, quòd modò producantur, modò corripiantur, interdum in eadem, sæpius in diuersis dictionibus, vt lib. 1. cap. 1. deelatauimus.

Ex vocalium coniunctione nascuntur diphthongi duodecim, quarum sex priores appellantur propriæ, ai, au, ei, eu, oi, ou, æ, i, œ, u, y, wu, quæ omnes suapte natura producantur.

Quia verò fieri potest vt breues vocales, quantumvis natura sua breues, longæ fiant, & longæ vocales vnà cum diphthongis breues, docendum est, quibus modis id contingat, postea de ancipitum quantitate regulas præscribemus; in hac enim cognoscenda potissima difficultas versatur.

Præterimus tanquam notum ex Emmanuele, quid sit tempus, & quæ, quotve tempora syllaba quæuis habeat.